

Bryssel 5.10.2017
COM(2017) 563 final

2017/0244 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON SUOSITUS

laadukkaan ja tehokkaan oppisopimuskoulutuksen eurooppalaisista puitteista

{SWD(2017) 322 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Ehdotuksella laadukkaan ja tehokkaan oppisopimuskoulutuksen eurooppalaisista puitteista edistetään työllisyyttä, kasvua ja investointeja koskevia EU:n prioriteetteja. Se on jatkoa vuonna 2016 hyväksytylle Euroopan uudelle osaamisohjelmalle ja sen tavoitteille parantaa ammatillisen koulutuksen laatua ja merkityksellisyyttä. Se on jatkoa myös vuoden 2016 tiedonannolle ”Investointi Euroopan nuorisoon”. Siinä kehoitetaan tukemaan tehokkaammin nuoria, jotta nämä hankkisivat tietoja, taitoja ja kokemuksia, jotka valmistavat heitä ensimmäistä työpaikkaa varten ja auttavat onnistumaan työelämässä ja toimimaan aktiivisesti yhteiskunnassa.

Oppisopimuskoulutus on ammatillisessa koulutuksessa erityisen toimiva työssäoppimisen muoto, jolla helpotetaan siirtymistä koulutuksesta työelämään. Se tarjoaa taitoja, joita työnantajat tarvitsevat, ja vahvistaa yritysten ja työpaikkojen kilpailukykyä ja tuottavuutta. Useimmat oppisopimuskoulutettavat ovat nuoria, mutta oppisopimuskoulutusta tarjotaan yhä useammin myös iäkkäämmille työntekijöille sellaisen ammattipätevyyden hankkimista varten, joka parantaa heidän työllistettävyyttään ja urakehitysmahdollisuuksiaan.

On osoitettu, että oppisopimuskoulutuksella voidaan tehokkaasti helpottaa pääsyä työmarkkinoille ja parantaa uramahdollisuuksia. Tämän vuoksi se on poliittinen prioriteetti EU:ssa, jossa nuorisotyöttömyys (16,9 % heinäkuussa 2017) on edelleen yli kaksinkertainen yleiseen työttömyysasteeseen nähden (7,7 % heinäkuussa 2017).

Cedefopista ja talouspolitiikan eurooppalaisesta ohjausjaksosta saadun näytön perusteella useimmissa jäsenvaltioissa on käynnissä merkittävä oppisopimuskoulutuksen uudistus ja oppisopimuskoulutuksen tarjonnan lisäämiseen on voimakasta painetta.

Oppisopimuskoulutuksen positiiviset vaikutukset työmarkkinaolosuhteisiin ja nuorten työllistyvyyteen riippuvat sen laadusta. Oppisopimusjärjestelmiä esiintyy laajasti EU:ssa, mutta ne on organisoitu hyvin eri tavoin. OECD on korostanut, että tarvitaan korkealaatuisia vaatimuksia, jotta vältetään oppisopimuskoulutuksen suuntautuminen vain vähemmän ammattitaitoa vaativiin töihin. Heikkolaatuisen tarjonnan jopa vähäinenkin osuus voi vahingoittaa oppisopimuskoulutuksen mainetta.¹

Tämän suosituksen perustana on alan tuorein näyttö, ja siinä annetaan suuntaviivoja sellaisia oppisopimusjärjestelmiä varten, jotka toimivat ja tuottavat tuloksia niin oppisopimuskoulutettavien kuin työnantajienkin kannalta.

Lisäksi yhteisesti sovittujen kriteerien luoma vastavuoroinen luottamus voi vaikuttaa positiivisesti oppisopimuskoulutettavien liikkuvuuteen.

Tällä suosituksella täydennetään unionin aloitteita, joilla helpotetaan nuorten siirtymistä työelämään, etenkin neuvoston suositusta harjoittelun laatupuitteista.

Yleisenä tavoitteena on parantaa oppisopimuskoulutettavien työllistyvyyttä ja henkilökohtaista kehitystä ja edistää työmarkkinoiden tarpeisiin vastaavan ammattitaitoisien ja pätevän työvoiman kehittämistä.

¹ OECD (2017), ”Striking the right balance – Costs and benefits of apprenticeship”.

Erityisenä tavoitteena on tarjota oppisopimuskoulutukselle yhdenmukaiset puitteet, jotka perustuvat yhteisymmärrykseen laatua ja tehokkuutta määrittävistä tekijöistä niin, että otetaan huomioon ammatillisen koulutuksen järjestelmien monimuotoisuus jäsenvaltioissa.

Suosituksella tuetaan jäsenvaltioissa toteutettavia uudistuksia oppisopimuskoulutuksen laadun ja tehokkuuden vahvistamiseksi.

- **Ehdotuksen soveltamisala**

Suosituksessa kannustetaan jäsenvaltioita soveltamaan laadukkaaseen ja tehokkaaseen oppisopimuskoulutukseen kattavaa ja yhdenmukaista kriteerijoukkoa. Tässä suosituksessa oppisopimuskoulutuksella tarkoitetaan seuraavaa:

virallinen ammatillisen koulutuksen järjestelmä, jossa yhdistetään merkittävä yrityksissä ja muilla työpaikoilla tapahtuva työssäoppiminen oppilaitoksessa tapahtuvaan opetukseen ja joka johtaa kansallisesti tunnustettuun ammatti pätevyYTEEN. Järjestelmälle on ominaista sopimussuhde oppisopimuskoulutettavan, työnantajan ja/tai ammattioppilaitoksen välillä niin, että oppisopimuskoulutettava saa palkkaa tai korvausta työstään.

Määritelmä on riittävän laaja, jotta se kattaa jäsenvaltioissa käytössä olevat erilaiset oppisopimuskoulutuksen muodot, ja se on kehitetty ja sitä on käytetty eurooppalaisen oppisopimussyhteenliittymän puitteissa.

- **Poliittinen tausta**

Rooman julistuksessa² 25. maaliskuuta 2017 eurooppalaiset poliittiset johtajat asettivat tavoitteekseen unionin, jossa ”nuoret saavat parasta koulutusta ja voivat opiskella ja löytää työtä kaikkialta Euroopasta”. Laadukas ja tehokas oppisopimuskoulutus on olennainen osa tätä tavoitetta, koska sillä tarjotaan nuorille taitoja, jotka tarjoavat pääsyn työmarkkinoille.

Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarissa³, joka julkaistiin 26. huhtikuuta 2017, esitetään 20 keskeistä periaatetta ja oikeutta, joilla tuetaan oikeudenmukaisia ja hyvin toimivia työmarkkinoita ja hyvinvointijärjestelmiä. Ne on ryhmitelty kolmeen ryhmään, joista kaikki ovat merkityksellisiä laadukkaan ja tehokkaan oppisopimuskoulutuksen tarjoamisen kannalta: 1) yhtäläiset mahdollisuudet ja pääsy työmarkkinoille, 2) oikeudenmukaiset työolot ja 3) sosiaalinen suojelu ja osallisuus. Ensimmäinen periaate on, että jokaisella on oikeus laadukkaaseen ja osallistavaan yleissivistävään ja ammatilliseen koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen sellaisten taitojen ylläpitämiseksi ja hankkimiseksi, jotka mahdollistavat täysipainoisen osallistumisen yhteiskunnan toimintaan ja auttavat työmarkkinoille siirtymisessä.

- **Oppisopimuskoulutus poliittisessa agendassa**

Kesäkuussa 2016 julkaistussa tiedonannossa *Uusi osaamisohjelma Euroopalle*⁴ korostettiin, että yritysten ja työmarkkinaosapuolten pitäisi osallistua työssäoppimiseen pohjautuvan ammattikoulutuksen ja oppisopimuskoulutuksen suunnitteluun ja toteutukseen. Komissio ilmoitti aikovansa tukea mahdollisuuksia työssäoppimisen lisäämiseen, perustaa joukon tukipalveluja oppisopimuksia koskevan tiedon jakamista, verkottumista sekä yhteistyötä varten ja tukea työmarkkinaosapuolia niiden yhteisten toimien edistämiseksi niin, että mahdollisesti luodaan laatukehikset oppisopimuksia varten. Tämä sitoumus vahvistettiin

² <http://www.consilium.europa.eu/fi/press/press-releases/2017/03/25-rome-declaration/>

³ COM(2017) 250 final ja C(2017) 2600 final.

⁴ COM(2016) 381 final.

joulukuussa 2016 annetussa tiedonannossa *Investointi Euroopan nuorisoon*⁵, jossa tuotiin esiin aikomus esittää aloite oppisopimuskoulutuksen laadun, tarjonnan, houkuttelevuuden ja osallistavuuden edistämiseksi.

Uusi osaamisohjelma perustui aiempiin aloitteisiin, kuten vuonna 2013 käynnistettyyn eurooppalaiseen oppisopimussyhteenliittymään, jonka tavoitteena oli parantaa oppisopimuskoulutuksen laatua, tarjontaa ja imagoa sekä (myöhemmin) oppisopimuskoulutettavien liikkuvuutta. Oppisopimussyhteenliittymässä on mukana 27 jäsenvaltiota⁶ kansallisin sitoumuksin, ja yritykset, työmarkkinaosapuolet, ammattikoulutuksen tarjoajat ja muut sidosryhmät ovat antaneet yli 200 sitoumusta. Näiden sitoumusten kautta on saatu aikaan yli 700 000 tarjousta oppisopimus-, harjoittelu- ja ensimmäisestä työpaikasta.

Nuorisotakuun perustamisesta 22. huhtikuuta 2013 annetussa neuvoston suosituksessa⁷ pyydetään jäsenvaltioita varmistamaan, että kaikille enintään 25-vuotiaille nuorille tarjotaan laadukas työ-, jatkokoulutus-, oppisopimus- tai harjoittelupaikka neljän kuukauden kuluessa työttömäksi joutumisesta tai virallisen koulutuksen päättämisestä. Vuoden 2016 loppuun mennessä nuorisotakuun puitteissa oli tarjottu noin 390 000 oppisopimuspaikkaa.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin on suositellut, että oppisopimuskoulutuksen laatutekijöiden kehittämistä tuettaisiin unionin talousarviosta⁸, ja Euroopan parlamentti on kehottanut toteuttamaan toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että oppisopimuskoulutuksessa otetaan käyttöön laatuvaatimukset⁹. Parlamentin hiljattain teettämässä tutkimuksessa käsiteltiin tarvetta selkeyttää työsopimukseen ja palkkaan liittyviä kysymyksiä oppisopimuksissa¹⁰.

Vuonna 2015 EU-maiden hallitukset ja työmarkkinaosapuolet sopivat Riian julkilausumassa ammatillisen koulutuksen keskipitkän aikavälin (2015–2020) tavoitteista. Yhtenä prioriteettina on edistää työssä oppimista sen kaikissa muodoissa ja kiinnittää erityishuomiota oppisopimuskoulutukseen ottamalla toimintaan mukaan työmarkkinaosapuolet, yritykset, kauppakamarit ja ammatillisen koulutuksen tarjoajat ja edistämällä innovointia ja yrittäjyyttä.

Toukokuusta 2018 lähtien jäsenvaltiot julkaisevat Eures-verkostossa tiedot avoimista työsopimuksiin perustuvista oppisopimuspaikoista¹¹. Avoimuuden lisäämisen ansiosta on helpompi yhdistää hakijoita ja muissa maissa avoimena olevia paikkoja. Näin edistetään myös yhteistyötä oppisopimuskoulutukseen liittyvän liikkuvuuden alalla, joka sisältyy mm. Erasmus+ -ohjelmaan.

• **Laatua ja tehokkuutta koskevat nykyiset toimet**

Oppisopimussyhteenliittymän puitteissa on toteutettu merkittäviä toimia, joilla pyritään vahvistamaan näyttöä oppisopimusten laatuun ja tehokkuuteen liittyvistä seikoista. Jäsenvaltiot hyväksyivät 15. lokakuuta 2013 neuvoston lausuman eurooppalaisesta

⁵ COM(2016) 940 final.

⁶ Kaikki EU:n jäsenvaltiot Yhdistynyttä kuningaskuntaa lukuun ottamatta. Myös kaikki viisi ehdokasmaata ja kolme EFTA-maata (Islanti, Norja ja Sveitsi) ovat antaneet kansallisia sitoumuksia.

⁷ EUVL C 120, 26.4.2013, s. 1.

⁸ Tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus nro 3/2015 – ”EU:n nuorisotakuu: toiminta käynnistetty mutta edessä täytäntöönpanoon kohdistuvia riskejä”.

⁹ Euroopan parlamentin mietintö ”Erasmus+ ja muut välineet ammatillisen koulutuksen liikkumisen edistämiseksi – elinikäisen oppimisen lähestymistapa” (2015/2257(INI)).

¹⁰ Euroopan parlamentti, ”Skills development and employment: Apprenticeships, internships and volunteering”, työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan teettämä tutkimus, 2017.

¹¹ Asetus (EU) 2016/589.

oppisopimussyhteenliittymästä. Siinä esitettiin oppisopimuskoulutuksen tehokkuuteen ja houkuttelevuuteen liittyviä yhteisiä peruseriaatteita, joita olisi edistettävä ja noudatettava tapauksen mukaan ja kansallisten olosuhteiden mukaisesti.

Eurooppalaisen koulutusyhteistyön strategisiin puitteisiin (ET 2020) kuuluva ammatillista koulutusta käsittelevä työryhmä (2014–2015), joka koostui jäsenvaltioiden, työmarkkinaosapuolten ja ammattikoulutuksen tarjoajien edustajista, laati korkealaatuista oppisopimuskoulutusta ja työssäoppimista varten 20 peruseriaatetta, joissa keskityttiin neljään aiheeseen: 1) kansallinen hallintotapa ja työmarkkinaosapuolten osallistuminen, 2) tuki yrityksille, etenkin pk-yrityksille, jotka tarjoavat oppisopimuspaikkoja, 3) oppisopimuskoulutuksen houkuttelevuus ja tehostettu ammatinvalinnanohjaus sekä 4) laadunvarmistus työssäoppimisessa.

Alojen väliset eurooppalaiset työmarkkinaosapuolet ovat työskennelleet komission taloudellisen tuen avulla oppisopimuskoulutuksen laatuun (ETUC) ja kustannustehokkuuteen (BusinessEurope – EU:n työnantajien alojen välisten organisaatioiden puolesta) liittyvien kysymysten parissa. Ne antoivat kesäkuussa 2016 yhteisen julkilausuman oppisopimuskoulutuksen yhteisestä visiosta.

ETUC:n ja BusinessEurope aloitteesta ammatillista koulutusta käsittelevä kolmikantainen neuvoa-antava komitea (ACVT), jossa on valtion ja työmarkkinaosapuolten edustajia kaikista jäsenvaltioista, antoi joulukuussa 2016 laadukasta ja tehokasta oppisopimuskoulutusta ja työssäoppimista koskevasta yhteisestä näkemyksestä lausunnon, jossa luetellaan 16 tekijää, jotka olisi otettava huomioon oppisopimuskoulutusjärjestelmiä perustettaessa.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Koska oppisopimuskoulutuksen perustana on työsopimus, oppisopimuskoulutuksessa olevat ovat näin ollen sekä ammattiopiskelijoita että työntekijöitä. Sen vuoksi tämän aloitteen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 153, 166 ja 292 artikla.

SEUT-sopimuksen 166 artiklassa todetaan, että unioni toteuttaa ammatillista koulutusta koskevaa politiikkaa, joka tukee ja täydentää jäsenvaltioiden toimia, pitäen täysin arvossa jäsenvaltioiden vastuuta ammatillisen koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä.

SEUT-sopimuksen 153 artiklan mukaan unioni tukee ja täydentää jäsenvaltioiden toimintaa muun muassa seuraavilla aloilla: työehdot, työntekijöiden sosiaaliturva ja sosiaalinen suojeleminen (oppisopimuskoulutettavia, joilla on työsopimus, pidetään työntekijöinä), työmarkkinoilta syrjäytyneiden henkilöiden integroiminen ja sosiaalisen syrjäytymisen torjuminen.

SEUT-sopimuksen 292 artiklan mukaan neuvosto voi antaa suosituksia komission ehdotuksesta EU:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla.

• Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)

Kun EU toimii laadukkaan yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen kehittämiseksi ja ammatillista koulutusta koskevan politiikan täytäntöönpanemiseksi, sillä on vastuu kannustaa jäsenvaltioita yhteistyöhön tukemalla ja täydentämällä niiden toimia tarpeen mukaan. Tässä yhteydessä tavoista, joilla saavutetaan laadukas ja tehokas oppisopimuskoulutus kaikkialla Euroopan unionissa, voidaan päästä yhteisymmärrykseen vain Euroopan tasolla.

Laadukkaan ja tehokkaan oppisopimuskoulutuksen eurooppalaisilla puitteilla tuetaan ja

täydennetään alan kansallisia toimia SEUT-sopimuksen 166 ja 153 artiklan mukaisesti. Aloitteeseen sovelletaan toissijaisuusperiaatetta, ja siinä otetaan täysimääräisesti huomioon, että koulutusjärjestelmät samoin kuin työmarkkinoiden toiminta ja työolot kuuluvat kansalliseen toimivaltaan. Aloitteessa otetaan täysimääräisesti huomioon erilaiset kansalliset oppisopimusjärjestelmät ja ehdotetaan yhteisten kriteereiden joukkoa näiden eri järjestelmien tueksi ja varmistetaan näin hyödyt sekä oppijoille että oppisopimusmahdollisuuksia tarjoaville yrityksille.

Aloitteella parannetaan oppisopimusjärjestelmien avoimuutta ja vastavuorosta ymmärtämistä ja etenkin niiden laatua ja tehokkuutta kaikkialla EU:ssa. Tällä saattaa olla positiivisia vaikutuksia myös oppisopimuskoulutuksesta valmistuvien rajatylittävään liikkuvuuteen, koska EU:n tason koordinoitulla lähestymistavalla varmistettaisiin synergiaedut ja yhteistyö ja maksimoitaisiin näin myönteiset heijastusvaikutukset.

Lisäksi EU:n tason suuntaviivojen tarjoamisella edistettäisiin yhteisymmärrystä siitä, miten oppisopimuskoulutuksen laatua voidaan parantaa. Tästä voi olla myös apua jäsenvaltioille niiden hyödyntäessä Euroopan rakenne- ja investointirahastoja, etenkin Euroopan sosiaalirahastoa, ja pannessa täytäntöön nuorisotyöllisyysaloitetta, jolla puututaan työttömyyteen ja etenkin nuorisotyöttömyyteen ja työmarkkinoiden ulkopuolella olemiseen.

- **Suhteellisuusperiaate**

Suosituksessa ehdotetut toimet ovat oikeassa suhteessa haluttuihin tavoitteisiin. Ehdotuksella neuvoston suositukseksi tuetaan oppisopimuskoulutuksen uudistusprosesseja, joita yksittäiset maat ovat käynnistäneet, ja täydennetään jäsenvaltioiden pyrkimyksiä alalla talouden ohjausjärjestelmän ja eurooppalaisen ohjausjakson puitteissa. Ehdotetussa toimessa kunnioitetaan jäsenvaltioiden käytänteitä ja järjestelmien monimuotoisuutta. Siinä otetaan huomioon jäsenvaltioiden tarve eriytettyyn lähestymistapaan, joka heijastaa erilaisia taloudellisia, rahoituksellisia ja sosiaalisia tilanteita sekä erilaisia työmarkkinaolosuhteita. Eurooppalaisen ohjausjakson mukaisten nykyisten seurantamekanismien käytöllä varmistetaan, että aloitteesta ei aiheudu ylimääräistä hallinnollista rasitetta.

- **Toimintatavan valinta**

Ehdotettu toimintatapa on neuvoston suositus, jossa otetaan huomioon toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteet. Se rakentuu voimassa olevalle EU:n lainsäädännölle ja kuuluu niihin toimintatapoihin, jotka ovat käytettävissä EU:n toimiin koulutuksen ja työllisyyden aloilla. Oikeudellisena välineenä se osoittaa jäsenvaltioiden sitoutumista tässä suosituksessa esitettyihin toimenpiteisiin ja tarjoaa vankan poliittisen perustan Euroopan tason yhteistyölle alalla niin, että otetaan täysimääräisesti huomioon jäsenvaltioiden toimivalta koulutus- ja sosiaalipolitiikan alalla.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Ei sovelleta.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Suosituksessa otetaan huomioon keskustelut ja kuulemiset, joita on käyty asiaan liittyvien sidosryhmien, esimerkiksi työmarkkinaosapuolten, yritysten, teollisuus-, kauppa- ja käsityöläiskamareiden kaltaisten välityselinten, ammatillisten ja alakohtaisten organisaatioiden, koulutuksen tarjoajien, nuoriso-, opiskelija- ja vanhempien järjestöjen sekä paikallis-, alue- ja keskushallinnon viranomaisten, kanssa.

Jotta voitiin varmistaa Euroopan tason alojen välisten ja alakohtaisten työmarkkinaosapuolten sekä kauppa- ja teollisuuskamareiden mahdollisimman syvä ja laaja osallistuminen, 30. maaliskuuta ja 7. kesäkuuta 2017 järjestettiin kuulemisia. Kuultujen sidosryhmien mukaan ehdotuksessa olisi otettava huomioon seuraavat:

- sen olisi pohjauduttava ammatillisen koulutuksen neuvoa-antavan komitean lausuntoon ja erityisesti sen liitteeseen, jossa käsitellään oppisopimuskoulutuksen osatekijöitä ja kumppanuuslähestymistapaa;
- siinä olisi esitettävä selkeä soveltamisala mutta samalla tunnustettava jäsenvaltioiden järjestelmien monimuotoisuus ja sen vuoksi vaikeus antaa yhteisesti hyväksyttyä määritelmää oppisopimuskoulutukselle ja erottaa sitä muista työssäoppimisen muodoista;
- siinä olisi otettava huomioon oppisopimuskoulutuksen laatu ja tehokkuus Euroopan tason työmarkkinaosapuolten yhteisen julkilausuman ja ammatillisen koulutuksen neuvoa-antavan komitean lausunnon mukaisesti;
- siihen olisi sisällytettävä liikkuvuus laadukkaan ja tehokkaan oppisopimuskoulutuksen osatekijänä muttei edellytyksenä.

Ammatillisen koulutuksen neuvoa-antava komitea keskusteli asiasta 20. huhtikuuta 2017 pitämässään kokouksessa. Jo mainittujen seikkojen lisäksi komitea ohjeisti komissiota

- selkeyttämään ehdotuksen tarkan soveltamisalan eli kattaako se vain oppisopimuskoulutuksen suppeasti tulkittuna vaiko myös muut työssäoppimisen muodot;
- tuomaan selvästi esiin, miten ehdotus liittyy muihin asiaankuuluviin foorumeihin ja aloitteisiin, kuten eurooppalaiseen oppisopimussyhteenliittymään, ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksen eurooppalaiseen viitekehykseen (EQAVET) ja Euroopan ammatillisen liikkuvuuden portaaliin (Eures).

Jotkin hallituksia edustavat ammatillisen koulutuksen neuvoa-antavan komitean jäsenet olivat huolissaan puitteiden mahdollisesti laajasta soveltamisalasta laatukriteereiden ja hallintotapaan liittyvien seikkojen osalta.

Komissio korosti, että vaikka ehdotus pohjautuu ammatillisen koulutuksen neuvoa-antavan komitean lausuntoon, jonka hallitusten edustajat ja Euroopan tason työmarkkinaosapuolet ovat jo hyväksyneet, se ei sido jäsenvaltioita neuvostossa. Se myös korosti aikovansa ehdottaa puitteita, jotka ovat selkeät ja merkitykselliset ja hyödyttävät jäsenvaltioita ja sidosryhmiä.

Myös ammatillisen koulutuksen alan pääjohtajia, Euroopan ammattikoulutuksen tarjoajien järjestöjä sekä eurooppalaiseen oppisopimussyhteenliittymään osallistuvia sidosryhmiä on kuultu.

- **Vaikutustenarviointi**

Kun otetaan huomioon ehdotettujen toimien täydentävyys jäsenvaltioiden aloitteisiin nähden, ehdotettujen toimien vapaaehtoisuus ja odotettujen vaikutusten laajuus, vaikutusten yksilöiminen ennalta on rajoitettua, minkä vuoksi vaikutustenarviointia ei tehty. Ehdotus laadittiin tutkimuksista, keskeisten sidosryhmien kuulemisista ja Euroopan tason työmarkkinaosapuolten ja ammatillisen koulutuksen neuvoa-antavan komitean asiaa koskevasta työstä saadun näytön perusteella.

- **Säätelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Ei sovelleta.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Oppisopimuskoulutusjärjestelmien suurten erojen ja suosituksen täytäntöönpanoon liittyvän joustavuuden vuoksi on vaikea arvioida vaikutuksia jäsenvaltioiden talousarvioihin. Vaikka käynnistysvaiheeseen voi liittyä kustannuksia, oppisopimuskoulutuksen kohentuneen laadun ja tehokkuuden pitäisi pitkällä aikavälillä johtaa säästöihin kansallisella ja/tai alueellisella tasolla, yritysten tai työnantajien tasolla sekä ammatillisen koulutuksen tarjoajien tasolla. Jäsenvaltioiden julkinen talous saattaa hyötyä paremmasta työllistettävyydestä ja työttömyyskustannusten alenemisesta, ja yritykset taas saattavat hyötyä tuottavuuden ja kilpailukyvyn kohenemisesta.

Ehdotuksen liitteenä olevassa valmisteluasiakirjassa tuodaan esiin kolme aluetta, joilla suosituksella saattaa olla kustannusvaikutuksia:

- **Noudattaminen**

Suosituksen noudattamiseen saattaa liittyä kustannuksia, kuten palkkaan tai korvaukseen, taloudellisiin tukiin tai kannustimiin sekä pedagogista tukea tarjoaviin kouluttajiin ja mentoreihin liittyvät kustannukset. Rakenteesta riippuen nämä kustannukset jakautuvat julkisten varojen ja koulutuksen tarjoavien työnantajien välille. Rahoitusta voidaan tarjota kansallisesta talousarviosta tai erityisten verojen tai vapaaehtoisten maksujen kautta.

- **Hallinto**

Laatutoimenpiteiden käyttöönottoon ja täytäntöönpanoon saattaa liittyä hallinnollisia kustannuksia, jotka ovat joko kertaluonteisia (eli kiinteitä) tai toistuvia (eli juoksevia). Puitteet perustetaan Euroopan tasolla, mutta hallinnollisia kustannuksia saattaa syntyä kansallisella tai alueellisella tasolla.

- **Täytäntöönpano**

Laadukkaan ja tehokkaan oppisopimuskoulutuksen kriteereiden täytäntöönpanoon ja seurantaan liittyy todennäköisesti tiettyjä kustannuksia. Riippuen siitä, miten tehtävät ja vastuualat jaetaan, tällaisia kustannuksia saattaa syntyä viranomaisille, välityselimille tai koulutuksen tarjoajille.

Oppisopimuskoulutuksen laadun ja tehokkuuden parantamisen pitäisi johtaa ammattitaidon, työllistävyyden ja tuottavuuden kohenemiseen. OECD on todennut, että hyvin suunnitellut oppisopimuskoulutusjärjestelmät voivat olla kannattava investointi sekä työnantajille että oppisopimuskoulutuksessa oleville, helpottaa nuorten siirtymistä koulusta työhön ja tukea kilpailukykyä ja talouskasvua.

Suositus ei edellytä lisäbudjettia EU:lta tai ylimääräisiä henkilöresursseja komissiolt.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Ehdotetulla neuvoston suosituksella kehoitetaan kansallisella tasolla jäsenvaltioita edistämään työmarkkinaosapuolten aktiivista osallistumista oppisopimuskoulutusjärjestelmien suunnitteluun, hallintotapaan ja täytäntöönpanoon kansallisten työmarkkinajärjestelmien ja koulutuskäytäntöjen mukaisesti. Jäsenvaltioiden olisi myös sisällytettävä asianmukaiset toimenpiteet eurooppalaisen ohjausjakson mukaisiin kansallisiin uudistusohjelmiinsa ja otettava puitteet huomioon, kun ne käyttävät unionin rahoitusta ja välineitä.

Komission olisi seurattava puitteiden soveltamista ammatillisen koulutuksen neuvoa-antavan komitean tuella ja käytettävä pohjana eurooppalaisen ohjausjakson mukaisia raportointijärjestelyjä ja raportoitava neuvostolle kolmen vuoden kuluessa.

- **Selittävät asiakirjat (direktiivien osalta)**

Ei sovelleta.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Suosituksot jäsenvaltioille

Puitteissa otetaan huomioon kansallisten rakenteiden ja järjestelmien monimuotoisuus ja tarjotaan joukko kriteereitä laadukasta ja tehokasta oppisopimuskoulutusta varten. Niissä tarjotaan mahdollisuus priorisoida näiden kriteerien eri osatekijöitä kussakin jäsenvaltiossa niiden kansallisten oppisopimusjärjestelmien erityispiirteiden ja -tarpeiden mukaisesti. Tämä joustavuus on olennaisen tärkeää, kun otetaan huomioon kansallisten järjestelmien suuret erot ja mahdolliset eri ratkaisut, joita voidaan soveltaa kansallisella tasolla.

Suosituksessa erotetaan toisistaan kahdenlaiset kriteerit: toiset koskevat opiskelu- ja työskentelyedellytyksiä oppisopimusjärjestelmissä ja toiset oppisopimuskoulutuksen toimintaedellytyksiä järjestelmän tasolla.

Opiskelu- ja työskentelyedellytyksiä koskevat kriteerit

Oppisopimusjärjestelmien laadun ja tehokkuuden varmistamiseksi suosituksessa katetaan seuraavat seitsemän opiskelu- ja työskentelyedellytyksiä koskevaa kriteeriä:

(1) kirjallinen sopimus; (2) oppimistulokset; (3) pedagoginen tuki; (4) työpaikkakomponentti; (5) palkka ja/tai korvaus; (6) sosiaalinen suojelu; (7) työolot sekä terveyttä ja turvallisuutta koskevat vaatimukset.

Toimintaedellytyksiä koskevat kriteerit

Suosituksessa katetaan myös seuraavat seitsemän toimintaedellytyksiä koskevaa kriteeriä, jotka on oltava käytössä laadukkaan ja tehokkaan oppisopimuskoulutuksen rakenteen ja toiminnan tueksi:

(8) sääntelykehys; (9) työmarkkinaosapuolten osallistuminen; (10) tuki yrityksille; (11) joustavat väylät ja liikkuvuus; (12) uraohjaus ja tietojen lisääminen; (13) avoimuus; (14) laadunvarmistus ja valmistuneiden seuranta.

Kutakin kriteeriä selitetään tarkemmin liitteenä olevassa valmisteluasiakirjassa.

Seuranta EU:n tasolla

Suositukseseen sisältyy säännöksiä tukipalvelujen kehittämisestä oppisopimuksia koskevan tiedon jakamista, verkottumista sekä vastavuoroista oppimista varten, jotta voidaan auttaa jäsenvaltioita ja asiaankuuluvia sidosryhmiä panemaan oppisopimusjärjestelmät täytäntöön näiden puitteiden mukaisesti. Kyseessä on jatkotoimi komission tiedonannolle *Investointi Euroopan nuorisoon*, jossa ilmoitettiin, että perustetaan kysyntään perustuva oppisopimuskoulutuksen tukipalvelu, jossa hyödynnetään julkisten työvoimapalvelujen onnistuneeksi osoittautunutta vertailuoppimismallia ja tuetaan maita, kun ne ottavat käyttöön tai uudistavat oppisopimuskoulutusjärjestelmiä.

Siinä ehdotetaan myös lisätoimia, joilla lisätään tietoa ja tuetaan näiden puitteiden täytäntöönpanoa asianmukaisen EU-rahoituksen kautta.

Ehdotus

NEUVOSTON SUOSITUS**laadukkaan ja tehokkaan oppisopimuskoulutuksen eurooppalaisista puitteista**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen

ja erityisesti sen 153, 166 ja 292 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Laadukas ja tehokas oppisopimuskoulutus, joka johtaa työhön liittyvien taitojen, työhön pohjautuvan kokemuksen ja oppimisen sekä avaintaitojen yhdistelmään, helpottaa nuorten työmarkkinoille pääsyä samoin kuin aikuisten urakehitystä ja työllistymistä.
- (2) Hyvin suunnitelluista oppisopimusjärjestelmistä on hyötyä sekä työnantajille että oppijoille. Korkealaatuisilla vaatimuksilla vältetään oppisopimuskoulutuksen suuntautuminen vain vähemmän ammattitaitoa vaativiin töihin ja heikkolaatuinen koulutus, joka vahingoittaa oppisopimuskoulutuksen mainetta. Korkealaatuisella oppisopimuskoulutuksella edistetään myös sosiaalista osallisuutta integroimalla heikommassa asemassa olevat oppijat ja maahanmuuttotataustaiset henkilöt työmarkkinoille.
- (3) Laadukkaaseen ja tehokkaaseen oppisopimuskoulutukseen päästään jäsenvaltioilla kumppanuuksilla, joissa ovat mukana kaikki asiaankuuluvat sidosryhmät, erityisesti työmarkkinaosapuolet, yritykset, teollisuus-, kauppa- ja käsityöläiskamareiden kaltaiset välityselimet, ammatilliset ja alakohtaiset organisaatiot, koulutuksen tarjoajat, nuoriso- ja vanhempien järjestöt sekä paikallis-, alue- ja keskushallinnon viranomaiset. Komissio on vuodesta 2013 lähtien edistänyt yhteistyössä jäsenvaltioiden ja asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa oppisopimuskoulutuksen tarjontaa, laatua ja imagoa eurooppalaisen oppisopimussyhteenliittymän kautta, ja tähän mennessä on tehty yli 700 000 tarjousta oppisopimus- tai harjoittelupaikasta taikka ensimmäisestä työpaikasta. Yritysvetoisilla aloitteilla, kuten eurooppalaisella nuorisosopimuksella, on saatu aikaan lisää tarjouksia ja edistetty yritysten ja koulutussektorin välisiä kumppanuuksia kaikkialla unionissa.
- (4) Eurooppalaiset eri alojen väliset työmarkkinaosapuolet ovat keränneet rinnakkaisilla toimilla tietoa oppisopimuskoulutuksen laadusta ja kustannustehokkuudesta. Ne myös antoivat kesäkuussa 2016 oppisopimuskoulutuksen yhteisestä visiosta yhteisen julkilausuman, joka toimi perustana ammatillisen koulutuksen neuvoa-antavan komitean 2 päivänä joulukuuta 2016 antamalle lausunnonle laadukasta ja tehokasta oppisopimuskoulutusta ja työhön perustuvaa oppimista koskevasta yhteisestä näkemyksestä.

- (5) Eurooppalaisella tutkintojen viitekehyksellä, joka perustettiin vuonna 2008 ja jota tarkistettiin vuonna 2017¹², parannetaan tutkintojen, mukaan luettuna oppisopimuskoulutuksesta saatujen tutkintojen, avoimuutta, vertailukelpoisuutta ja siirrettävyyttä.
- (6) Ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksen eurooppalaisen viitekehyksen perustamisesta 18 päivänä kesäkuuta 2009 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston suosituksella¹³ perustetaan väline, jonka avulla jäsenvaltioiden on helpompi edistää ja seurata ammatillisen koulutuksen järjestelmiensä jatkuvaa parantamista.
- (7) Euroopan nuorisofoorumi antoi vuonna 2012 harjoittelujaksoja ja oppisopimuksia koskevan eurooppalaisen laatuperuskirjan, jonka kautta se kehotti Euroopan maita, eurooppalaisia toimielimiä ja työmarkkinaosapuolia perustamaan oppisopimuskoulutukselle oikeudelliset laatupuitteet tai vahvistamaan niitä.
- (8) Nuorisotakuun perustamisesta 22 päivänä huhtikuuta 2013 annetussa neuvoston suosituksessa¹⁴ pyydetään jäsenvaltioita varmistamaan, että kaikille enintään 25-vuotiaille nuorille tarjotaan laadukas työ-, jatkokoulutus-, oppisopimus- tai harjoittelupaikka neljän kuukauden kuluessa työttömäksi joutumisesta tai virallisen koulutuksen päättämisestä.
- (9) Euroopan tason työmarkkinaosapuolet, Euroopan komissio ja Euroopan unionin neuvosto sitoutuivat edistämään oppisopimuskoulutuksen tarjontaa, laatua ja houkuttelevuutta 2 päivänä heinäkuuta 2013 annetussa yhteisessä julistuksessa, jolla perustettiin eurooppalainen oppisopimussyhteenliittymä.
- (10) Eurooppalaisesta oppisopimussyhteenliittymästä 15 päivänä lokakuuta 2013 annetussa neuvoston julkilausumassa todettiin, että oppisopimuskoulutuksen tehokkuutta ja houkuttelevuutta olisi edistettävä yhteisten peruseriaatteiden kautta.
- (11) Harjoittelun laatupuitteista 10 päivänä maaliskuuta 2014 annetussa neuvoston suosituksessa¹⁵ vahvistettiin joukko periaatteita, joilla parannetaan virallisen yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen ulkopuolisen harjoittelun laatua.
- (12) Ammatillisesta koulutuksesta vastaavien ministerien 22 päivänä kesäkuuta 2015 antamassa Riian julkilausumassa esitettiin vuosiksi 2015–2020 viisi eurooppalaista prioriteettia, joista kaksi olivat kaiken muotoinen työssäoppiminen ja erityisesti oppisopimuskoulutus sekä laadunvarmistusmekanismien kehittäminen.
- (13) Eurooppalaisen koulutussyhteistyön strategiaan puitteisiin (ET 2020) kuuluva ammatillista koulutusta käsittelevä työryhmä laati korkealaatuista oppisopimuskoulutusta ja työssäoppimista varten 20 peruseriaatetta toimikaudellaan vuosina 2014–2015.
- (14) Euroopan parlamentin 4 päivänä maaliskuuta 2016 annetussa mietinnössä ”Erasmus+ ja muut välineet ammatillisen koulutuksen liikkumisen edistämiseksi – elinikäisen oppimisen lähestymistapa” peräänkuulutettiin toimenpiteitä oppisopimuskoulutuksen laatustandardien varmistamiseksi.

¹² EUVL C 189, 15.6.2017, s. 15.

¹³ EUVL C 155, 8.7.2009, s. 1.

¹⁴ EUVL C 120, 26.4.2013, s. 1.

¹⁵ EUVL C 88, 27.3.2014, s. 1.

- (15) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/589¹⁶ säädetään, että työopimukseen perustuvista oppisopimuspaikoista voidaan ilmoittaa Euroopan ammatillisen liikkuvuuden Eures-portaalissa toukokuusta 2018 lähtien.
- (16) Komissio korosti 10 päivänä kesäkuuta 2016 antamassaan tiedonannossa ”Uusi osaamisohjelma Euroopalle” tukevansa työmarkkinaosapuolia, jotta nämä voisivat eteenpäin yhteisten hankkeidensa tuloksia, esimerkiksi perustaisivat oppisopimuskoulutuksen laatupuitteet.
- (17) Komissio antoi 7 päivänä joulukuuta 2016 tiedonannon ”Investointi Euroopan nuorisoon”¹⁷, jossa se kehotti tehostamaan tukea nuorille, jotta nämä saisivat parhaan mahdollisen alun elämälleen, panostamalla heidän osaamiseensa, taitoihinsa ja kokemuksiinsa ja auttamalla heitä löytämään ensimmäisen työpaikkansa tai kouluttautumaan ammattiin. Tavoitteena oli auttaa nuoria tarttumaan tilaisuuksiin, integroitumaan kunnolla yhteiskuntaan, tulemaan aktiivisiksi kansalaisiksi ja onnistumaan työelämässä muun muassa sellaisten laatupuitteiden kautta, joissa esitetään keskeiset periaatteet oppisopimusjärjestelmiä varten.
- (18) Maaliskuun 25 päivänä 2017 annettuun Rooman julistukseen sisältyy tavoite unionista, jossa nuoret saavat parasta koulutusta ja voivat opiskella ja löytää työtä kaikkialta Euroopasta.
- (19) Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarissa, joka julkaistiin 26 päivänä huhtikuuta 2017, esitetään joukko periaatteita oikeudenmukaisten ja hyvin toimivien työmarkkinoiden ja hyvinvointijärjestelmien tueksi. Tällaisia ovat esimerkiksi oikeus laadukkaaseen ja osallistavaan koulutukseen, jotta varmistetaan työmarkkinoiden ja yhteiskunnan toimintaan osallistumisen kannalta merkitykselliset taidot. Siinä esitetään komission tavoite ehdottaa neuvoston suositusta, jossa määritettäisiin keskeiset tekijät, jotka olisi oltava käytössä, jotta ihmiset voivat hankkia relevantteja taitoja ja tulkintoja korkealaatuisten oppisopimuskoulutusohjelmien kautta.
- (20) Komissio teki 30 päivänä toukokuuta 2017 ehdotuksen tutkinnon suorittaneiden seurantaa koskevaksi neuvoston suositukseksi, jolla pyritään lisäämään laadullisia ja määrällisiä tietoja siitä, mitä tutkinnon suorittaneet, myös oppisopimuskoulutuksen suorittaneet, tekevät koulutuksensa päätyttyä.
- (21) Euroopan rakenne- ja investointirahastot (2014–2020), varsinkin Euroopan sosiaalirahasto ja Euroopan aluekehitysrahasto, sekä Erasmus+, yritysten kilpailukykyä ja pk-yrityksiä koskeva ohjelma (COSME), työllisyyttä ja sosiaalista innovointia koskeva Euroopan unionin ohjelma (EaSI) ja nuorisotyöllisyysaloite tarjoavat tukea oppisopimuskoulutukseen.
- (22) Euroopan parlamentti ja sidosryhmät kehottivat hiljattain komissiota edistämään oppisopimuskoulutuksessa olevien pitkän aikavälin liikkuvuutta EU:ssa, jotta voidaan tarjota nuorille mahdollisuus kehittää niin työpaikkakohtaista osaamista kuin avaintaitoja. Komissio vastasi esittämällä Erasmus+ -ohjelmaan lisättäväksi uutta ErasmusPro-toimea, jolla tuetaan pidempiä työharjoitteluja ulkomailla.
- (23) Nuorisotakuuta koskevissa raporteissaan vuosilta 2015 ja 2017 Euroopan tilintarkastustuomioistuin suositteli, että komissio kehittäisi laatukriteerit oppisopimuspaikkoja ja muita aloitteesta tuettavia tarjouksia varten.

¹⁶ EUVL L 107, 22.4.2016, s. 1.

¹⁷ COM(2016) 940 final.

- (24) Jos jäsenvaltiot pääsevät yhteisymmärrykseen laadukkaasta ja tehokkaasta oppisopimuskoulutuksesta, tämä tukee niiden toimia oppisopimusjärjestelmien uudistamiseksi ja nykyaikaistamiseksi niin, että ne tarjoavat erinomaisen oppimis- ja uraväylän. Yhteisymmärryksen kautta voidaan lisätä vastavuoroista luottamusta ja helpottaa näin oppisopimuskoulutettavien rajatylittävää liikkuvuutta.
- (25) Tämän suosituksen yleisenä tavoitteena on parantaa oppisopimuskoulutettavien työllistyvyyttä ja henkilökohtaista kehitystä ja edistää työmarkkinoiden tarpeisiin vastaavan ammattitaitoisien ja pätevän työvoiman kehittämistä.
- (26) Erityisenä tavoitteena on tarjota oppisopimuskoulutukselle yhdenmukaiset puitteet, jotka perustuvat yhteisymmärrykseen laatua ja tehokkuutta määrittävistä tekijöistä niin, että otetaan huomioon ammatillisen koulutuksen järjestelmien monimuotoisuus jäsenvaltioissa.
- (27) Tässä suosituksessa oppisopimuskoulutuksella tarkoitetaan virallista ammatillisen koulutuksen järjestelmää, jossa yhdistetään merkittävä yrityksissä ja muilla työpaikoilla tapahtuva työssäoppiminen oppilaitoksessa tapahtuvaan opetukseen ja joka johtaa kansallisesti tunnustettuun ammattipätevyyteen. Järjestelmälle on ominaista sopimussuhde oppisopimuskoulutettavan, työnantajan ja/tai ammattioppilaitoksen välillä niin, että oppisopimuskoulutettava saa palkkaa tai korvausta työstään.
- (28) Tällä suosituksella ei estetä jäsenvaltioita pitämästä voimassa tai antamasta oppisopimuskoulutusta koskevia edistyneempiä ehtoja kuin tässä suosituksessa esitetään,

ON ANTANUT TÄMÄN SUOSITUKSEN:

Jäsenvaltioiden olisi kansallisen lainsäädännön mukaisesti ja tiiviissä yhteistyössä sidosryhmien kanssa varmistettava, että oppisopimusjärjestelmät vastaavat työmarkkinoiden tarpeisiin ja hyödyttävät sekä oppijoita että työnantajia, jäljempänä esitettyjä laadukasta ja tehokasta oppisopimuskoulutusta koskevien kriteereiden perusteella.

Opiskelu- ja työskentelyedellytyksiä koskevat kriteerit

Kirjallinen sopimus

1. Ennen oppisopimuskoulutuksen alkamista työnantajan, oppisopimuskoulutettavan ja ammattioppilaitoksen välillä olisi tehtävä sopimus, jossa määritellään koulutukseen ja työhön liittyvät kunkin osapuolet oikeudet ja velvollisuudet.

Oppimistulokset

2. Työnantajien ja ammattioppilaitosten olisi määriteltävä kattava joukko oppimistuloksia, joilla varmistetaan tasapaino erityisten työhön liittyvien taitojen ja niiden avaintaitojen välillä, jotka tukevat oppisopimuskoulutettavien henkilökohtaista kehitystä ja elinikäisiä uramahdollisuuksia muuttuviin uramalleihin mukautumiseksi.

Pedagoginen tuki

3. Yrityksissä olisi nimettävä kouluttajat, joille olisi annettava tehtäväksi tehdä tiivistä yhteistyötä ammattioppilaitosten ja opettajien kanssa niin, että opastetaan oppisopimuskoulutettavia ja varmistetaan vastavuoroinen ja säännöllinen palaute. Opettajia, kouluttajia ja mentoreita olisi tuettava, jotta he päivittäisivät taitonsa ja osaamisensa voidakseen kouluttaa oppisopimuskoulutettavia tuoreimpien opetus- ja koulutusmenetelmien ja työmarkkinatarpeiden mukaisesti.

Työpaikkakomponentti

4. Merkittävä osa oppimiskokemuksesta eli vähintään puolet oppisopimuskoulutuksen kestosta olisi suoritettava työpaikalla. Tähän olisi sisällyttävä mahdollisuus suorittaa osa harjoittelusta ulkomailla.

Palkka ja/tai korvaus

5. Oppisopimuskoulutettavien olisi saatava palkkaa ja/tai korvausta kansallisten tai alakohtaisten vaatimusten tai mahdollisten työehtosopimusten mukaisesti niin, että otetaan huomioon kustannusten jakautumista koskevat järjestelyt työnantajien, oppisopimuskoulutuksessa olevien ja viranomaisten välillä.

Sosiaalinen suojelu

6. Oppisopimuskoulutettavilla pitäisi olla oikeus sosiaaliseen suojeluun, mukaan luettuna oikeus tarvittaviin vakuutuksiin kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

Työolot sekä terveyttä ja turvallisuutta koskevat vaatimukset

7. Vastaanottavalla työpaikalla olisi noudatettava työoloja koskevia asianmukaisia sääntöjä ja edellytyksiä, etenkin työterveyttä ja -turvallisuutta koskevaa lainsäädäntöä.

Toimintaedellytyksiä koskevat kriteerit

Säätelykehys

8. Käytössä olisi oltava selkeä ja johdonmukainen säätelykehys, joka perustuu oikeudenmukaiseen ja tasapuoliseen kumppanuuteen, mukaan luettuna jäsennetty ja avoin vuoropuhelu kaikkien asianomaisten sidosryhmien välillä. Tämä saattaa sisältää oppisopimuspaikkoja tarjoavien yritysten ja työpaikkojen akkreditointimenettelyt.

Työmarkkinaosapuolten osallistuminen

9. Työmarkkinaosapuolten, myös alakohtaisella tasolla, olisi osallistuttava oppisopimusjärjestelmien suunnitteluun, hallintotapaan ja täytäntöönpanoon kansallisten työmarkkinajärjestelmien ja koulutuskäytäntöjen mukaisesti.

Tuki yrityksille

10. Erityisesti pienille, keskisuurille ja mikroyrityksille olisi tarjottava taloudellista ja/tai muuta kuin taloudellista tukea työnantajien, oppisopimuskoulutettavien ja viranomaisten välisten kustannusten jakautumista koskevien järjestelyjen perusteella, jotta mahdollistetaan kustannustehokas oppisopimuskoulutus yritysten kannalta.

Joustavat väylät ja liikkuvuus

11. Oppisopimuskoulutuksen pääsyvaatimuksissa olisi otettava huomioon asiaankuuluva epävirallinen ja arkioppiminen. Oppisopimuskoulutuksen olisi johdettava kansallisesti tunnustettuun tutkintoon, joka on eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen¹⁸ mukainen ja joka mahdollistaa pääsyn muihin oppimismahdollisuuksiin, mukaan luettuna korkea-asteen koulutus, ja uraväyliin. Oppisopimuskoulutettavien kansainvälisen liikkuvuuden pitäisi olla yksi komponentti oppisopimustutkinnossa.

¹⁸ EUVL C 189, 15.6.2017, s. 15.

Uraohjaus ja tietojen lisääminen

12. Oppisopimuskoulutuksen aikana oppijoille olisi annettava uraohjausta, mentorointia ja tukea, jotta varmistetaan onnistuneet oppimistulokset ja vähennetään keskeyttämistä. Oppisopimuskoulutusta olisi edistettävä tietoisuutta lisäävillä toimilla.

Avoimuus

13. Jäsenvaltioiden sisäisten ja välisten oppisopimuspaikkatarjousten avoimuus ja mahdollisuus tutustua näihin tarjouksiin olisi varmistettava julkisten ja yksityisten työvoimapalvelujen tuella ja käyttämällä tapauksen mukaan unionin välineitä, kuten Eures-verkostoa.

Laadunvarmistus ja valmistuneiden seuranta

14. Käytössä olisi oltava laadunvarmistusmallit ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksen eurooppalaisen viitekehyksen (EQAVET)¹⁹ mukaisesti, mukaan luettuna oppimistulosten pätevä ja luotettava arviointi. Oppisopimuskoulutuksen suorittaneiden työllisyyden ja uralla etenemisen seuranta olisi varmistettava.

Täytäntöönpano kansallisella tasolla

Tämän suosituksen täytäntöön panemiseksi jäsenvaltioiden olisi

15. edistettävä työmarkkinaosapuolten aktiivista osallistumista oppisopimusjärjestelmien suunnitteluun, hallintotapaan ja täytäntöönpanoon kansallisten työmarkkinajärjestelmien ja koulutuskäytäntöjen mukaisesti;
16. sisällytettävä asianmukaiset täytäntöönpanotoimenpiteet eurooppalaisen ohjausjakson mukaisesti kansallisiin uudistusohjelmiinsa;
17. otettava nämä puitteet huomioon, kun ne hyödyntävät oppisopimuskoulutusta tukevia Euroopan unionin rahoitusta ja välineitä.

Komissio antaa tarvittavaa tukea, mukaan luettuna seuraavilla toimilla:

Tukipalvelut

18. Kehitetään tukipalveluja oppisopimuksia koskevan tiedon jakamista, verkottumista sekä vastavuoroista oppimista varten, jotta voidaan auttaa jäsenvaltioita ja asiaankuuluvia sidosryhmiä panemaan oppisopimusjärjestelmät täytäntöön näiden puitteiden mukaisesti;

Tietoisuuden lisääminen

19. Tuodaan esiin oppisopimuskoulutuksen korkeaa laatua ja lisää sen vetovoimaa tietoisuuden lisäämistä koskevien kampanjoiden, kuten Euroopan ammattitaitoviikon, avulla;

Rahoitus

20. Tuetaan tämän suosituksen täytäntöönpanoa unionin rahoituksella asiaa koskevan oikeusperustan mukaisesti;

Seuranta

¹⁹ EUVL C 155, 8.7.2009, s. 1.

21. Seurataan tämän suosituksen täytäntöönpanoa ammatillista koulutusta käsittelevän kolmikantaisen neuvoa-antavan komitean tuella ja hyödynnetään eurooppalaisen ohjausjakson mukaisia raportointijärjestelyjä;
22. Raportoidaan neuvostolle puitteiden täytäntöönpanosta kolmen vuoden kuluessa niiden hyväksymisestä.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*